

נדמה שכל זה זר לגמרי לעולמו של יצחק רבין.

אי אפשר לדרוש מיצחק רבין, מי שהיה כל ימיו חייל מיקצועי, רמטכ"ל ושבירי, שיגלה בקיאות עמוקה בענייני כלכלה וחברה. אילו נמנע מלהשיב על שאלות מסוג זה, הייתי מבין לנפשו. הוא יכול היה לומר שלא הספיק עדיין להתעמק בהן, אך ישתדל לעשות זאת בעתיד.

למרה הצעיר, לא עשה זאת. תחת זאת השמיע דברים רדודים, שיגרתיים, ואף מסוכנים. למשל: קביעתו שיש להפנות כוח-אדם רב יותר למערכת-הביטחון. בשעה זו מעסיקה מערכת-הביטחון כ־30% מכל כוח-העבודה הישראלי. אין לאחוז זה אח ורע בעולם כולו. פירושה, ששלושה מכל עשרה מפרנסים ישראלים שקבלו שכר ומוציאים אותו בשוק הסחור רות והשרותים, מבלי לתרום לשוק זה. **זהו מירשם בטוח אינפלציה דוהרת. נמר הביקוש בודע את כבש הדיבוע.**

עכשיו בא רבין ותובע להעביר כוח-אדם רב עוד יותר למיגור הביטחוני — ובאותה נשימה עצמה הוא מטיף הנד האינפלציה.

זאת ועוד: רבין דורש להעביר עובדים מן השירותים אל הייצור. (גם זוהי מליצה שיגרתית, הטעונה בדיקה. המשק המודרני שאוף

כל איש-מיקצוע יודע שדרוש במדינה "מישרד בנינו", שירכז בידיו את כל הסמכויות האלה. לחננו על כך בכנסת. שרה-שיכון הקודם (ובוודאי גם הנוכחי) דורשים זאת. אבל רבין לא אמר על כך מילה, ונראה שאפילו בנושא מוגבל זה הוא מרוצה בהחלט מן הסטאטוס-קו. **חבל.**

כאמור, יתכן שאין זה הוגן לשפוט את דיעותיו של רבין בענייני פנים. מומחיותו היא בשטח הקרוי אצלנו "חוקי וביטחון". לכן ציפיתי בקוצר-רוח לגילוי הסוד: מהי הבשורה החדשה אשר בפיו בשטח זה, הזקוק יותר מכל שטח אחר לרוח רעננה של ביקורת. שינוי והידוש? **הנה, למשל, השאלה החדשה כי יותר בעולמנו: מהו תשובתנו ל-התעצמות הכבירה של העולם הי ערבי, בעיקבות מהפכת-הנפט הי עולמית?**

תשובתו של רבין היתה שוהיה בעייה שבין העולם "התרבותי המפותח" לבין המדינות המפיקות-נפט. אין היא נוגעת במיוחד לישראל.

ריבוננו של עולם! אירופה העשירה פנתה לנו עורף, מפני שהיא תלוייה בנפט הערבי. הרכש הערבי במערב שווה עתה לזה של ישראל. למרות שישראל מוציאה למעלה משליש מכל התוצר הלאומי שלה על ביטחון, בעוד שהעולם הערבי מוציא השנה על צבאותיו רק עשירית מהתוצר הלאומי שלו. תוך

הוא מוכן לומר היכן יהיה הגבול במיסגרת של שלום מוחלט. אם הערבים ירצו בכך. הוא מוכן ל... שרה טריטוריאלי" (מילת" הקסם של יונגם ללא עמוד-שדרה). אבל לא לגבול ה-4 ביוני, כמוכן. בקיצור — שום דבר חדש. **ומכיוון שמדינות-ערב אינן מוי בנות לקבל גישה זו, לא נותרה ברירה אלא ללכת לפי תורת השי לבים, כחסות ארצות-הכרות.** וזהו העוקץ של כל העניין.

מהו יחסו של יצחק רבין לארצות-הברית?

אחד המראיינים שאל אותו שאלה ברור טאלית: מה דעתו על התלות הגוברת של ישראל בדידה הידיה זו? רבין ענה שאינו אוהב את המילה "תלות". (ואכן, מי אוהב אותה?) בכלל, אין בעולם מדינה "בלתי תלוי-ייה". גם ארצות-הברית עצמה תלוייה ב-יידות.

הוא, אם אין אית-תלות, הרי תלותה של ישראל אינה יוצאת-דופן. בעולם של תלויים, עקרת-הליה אינו מפתיד. **זוהי תשובה של התחכמות, הת-המקות מן הבעייה היסודית של קיומנו האומי ברגע זה.**

אין הרבה מדינות בעולם התלויות בוור לתן כמו ישראל בארצות-הברית. יתכן שגם צרפת תלוייה. אבל צרפת יכולה להתקיים יום-יומיים בלי עזרה אמריקאית. ישראל אינה יכולה להתקיים בלעדיה אפי

המיום הראשון שפגשתי אותו, הוא עבר לגור ברחה שלי. לא היו לו תפעים לר-העביר, כי כל הפצוי היו פזורים בבתי-הסוהר. השבתי שבתור אמנית לא רק שזה לא יזיק לי, אלא יראה כחריג. כמו ששיער היה חריג בתיאטרון. ככה הרומן שלי עם יורם יהיה חריג.

אני המשכתי לתופיע. פתוח או יותר, התקשתי לתיאטרון סולו, למפיק מיקי פלד, וניסיתי להתקבל למשרד. מיקי נתן לי הופעה, שאחרי-כך הבנתי שהיתה הופעת ניסיון. הוא לא לראות אותי, והתפעל. הוא אמר שהחליט להשקיע בי. להפיק לי תקליטים, לסדר הופעות ליום העצמאות. רציתי לבלות את יום-העצמאות עם יורם. מהגם שנראה לי טבעי להביא את הר-חבר שלי. הרבה אמנים מביאים איתם אור-הים להופעות. פתאום מיקי נתן בי מבט איום, שאני לא אשכח אותו. ושאל אותי: "מי זה?" אמרתי שזה החבר שלי. הוא לא ענה, אבל הרגשתי שקרה משהו. למחרת יום העצמאות ניסיתי להתקשר למיקי, כרגיל, לשאל אותו על המשך התוכניות בניניו. ובכל פעם הפקידה הש-תמטה בטענות שונות. עד שהחלטתי, אחרי שבוע של טלפונים, לבוא בעצמי למשרד. נכנסתי אל מיקי לחדר ושאלתי אותו מה העניינים. הוא לא ענה. אמרתי: "מיקי, אני פשוט לא מבינה. קודם רצת אחרי, מה קרה? הפסקתי להיות זמרת טובה?" הוא ענה לי: "כדאי שתמצאי לך תעסוקה אחרת, כי אמנים מסוימים אמרו לי שזה בחרו שהבאת איתך להופעה ביום-העצמאות היה יורם לנדסברגר". עניתי: "בטח שאני יודעת, או מה?". אז הוא אמר: "זה לא הולך ביחד, אני לא צריך שתגיעי להופעה ושתייה סכנה שלנדסברגר יזיק לך".

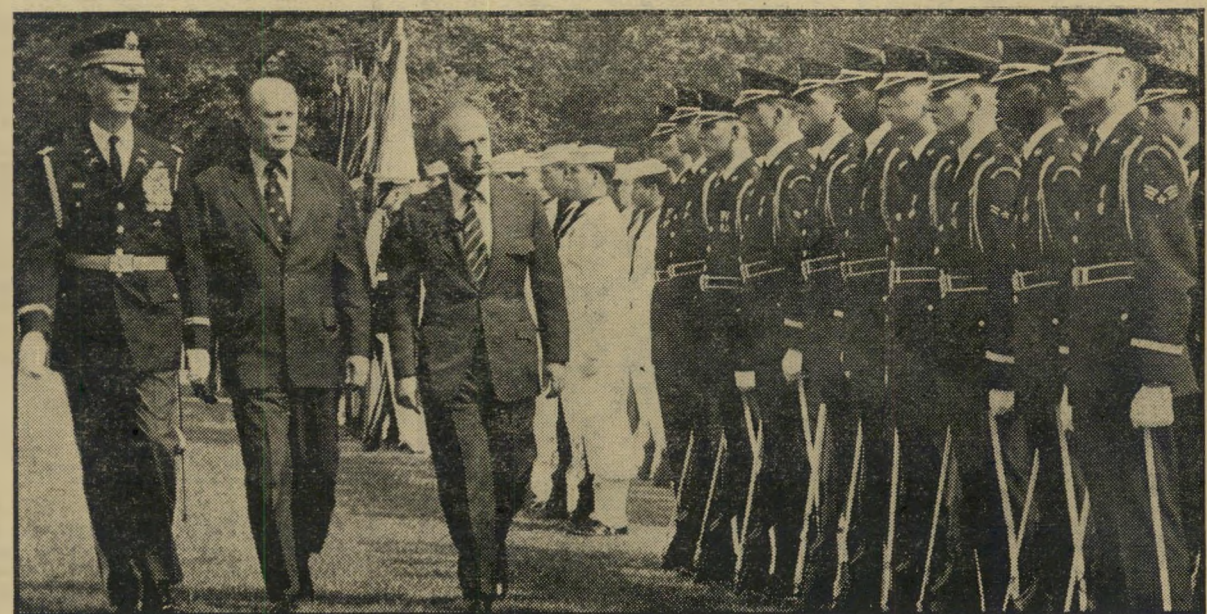
"יורם שלט עלי"

לא האמנתי, ואמרתי שאני מתפלאת, שאחרי שהוא הסתובב כל-כך הרבה זמן בעולם, מסוגל לחשוב כך. כמו שלך יש ילדים גם לי יש ילד, אני צריכה להתקיים, וזה המיקצוע שלי". אמרתי. הוא לא ענה. עובתי את המישרד בוכה, ורצתי ליורם. הוא הרגיש שיש לו שליטה עלי. בתקופה של יורם הרגשתי נרדפת עליידי הבולשת ועליידי העולם התחתון, ופשוט לא ידעתי מה לעשות. אז הופיע מושיע בדמותו של המפיק מנחם נוביק, שחישש מחליטה לריקי גל במחזמר אל תקרא לי שחור. הוא היה האמרגן היחיד שהרכילות עלי בכלל לא עניינה אותו.

למזלי פרצה מילחמה. כל המילחמה הייתי עסוקה, עבדתי כמו חמור, השארתי את הילד ונסעתי לכל מיני מקומות שסיכנו אותי, אבל לא היה איכפת לי. רציתי להיפגש עם כל אנשי הבמה ועם האמרג-נים. חשבתי שדווקא זמן המילחמה יקרב את האנשים, וישנה להם את הגישה לחיים. לגבי, חבל שהמילחמה נגמרה. כי יום אחרי המלחמה חזרתי להיות סתם חברה של יורם לנדסברגר, שמסוכן להתעסק אה.

כל המצב הזה שיגע אותי והרגשתי ש-הילד סובל מהשגעונות שלי. בסופו של דבר הפרשה עם יורם נגמרה אחרי שנה, ואני מרגישה שהפרשה שלי כזמרת נגמרה גם היא. לפחות בארץ. ניסיתי לעבוד בבוטיק בשביל להתקיים. אבל זה הרס אותי עוד יותר. כעת אני רוצה לחזור לניו-יורק, כמעט שהיתה לי עבודה במועדון אל אברם השייך לישראלי שחית חבר טוב שלי עוד מתקופת ניו-יורק. אבל הוא דיבר עם מיקי פלד, וזה אמר לו שאני לא אה-ראית ולוקחת סמים, והוא שינה את דעתו. אני לא יודעת מה קורה איתי. קשה לי להאמין שאפילו אני אקבל הצעה פארץ אוכל שוב לחזור אל הבמה. אני בארץ צריכה להיות בארץ שיש בה קצת יותר צדק ותחשבות, ארץ שבה לא שופטים את האמן על-פי החברים שלו אלא על-פי הר-כשרו שלו.

הכי מרגיז זה שאני גם אמא. פשוט לא מגיע לילד לעבוד את כל מה שעובר עליו. ניסיתי להציל אותו והשתמשתי בכל הר-קשרים של החברים. התחשבים" שלי, ביקשתי מהם שיעזרו לי לסדר את הילד בקיבוץ. שום תגובה לא שמעתי. אני לא מבינה את העניין הזה. הרי ביקשתי רק שיעזרו לי להציל את הילד. בדרך-כלל, כשבנאים נמצא במצב של דיכאון נפשי, ובפרט אם הוא אמן, הוא מנסה להאשים במשהו. קשה לי להאשים את עצמי, אם כי אולי גם אני לא הייתי בסדר. אז מה בעצם נשאר לי לעשות פה? להכות לעוד מילחמה? לא. אני פשוט אמצא דרך לברוח מפה כמה שיותר מהר, כי רע לי כאן. זיפת לי.

היורשים: יצחק רבין וג'וראלד פורד במיסדר ליד הבית הלבן

לו דקה אחת — לא מבחינה מדינית, לא מבחינה צבאית, לא מבחינה כלכלית. הדבר אינו מפתיד את רבין, מפני שהוא רואה את אמריקה כמדינה נדיבת-לב מטיב עה. ולראייה: מתוך נדיבות-לב מסורתית זו היא שיקמה את אירופה ויפאן אחרי מלחמת-העולם. כך אמר רבין.

א העזנו לקוות למילה חדשה על הבעייה הפלסטינית, ולא התאכזבנו. אחד המראיינים הצביע על העובדה ש-מובטח בארם רוב גדול להכרה באירגון לשחרור פלסטין, וכי גוף זה כבר זכה בהכרה מידי הרוב העצום של מדינות-העולם. המראין אף העז לשאול אם אין הדבר מעורר לראשונה את הסכנה של גירוש ישראל מן האו"ם (כפי שגורשה זה עתה מן הכדורגל האסיאתי).

האם מחייב הדבר גישה ישרא-לית חדשה, מהפכנית, לבעייה הי פלסטינית? האם כדאי לנו להפוך את הגנני עליידי נקיטת יומנה ישראלי עצמאית? האם נקדם את פני הרעה?

לא. בשביל רבין, המילחמה היא בנינו ובין מדינות-ערב. הפלסטינים אינם חשוי-בים כלל. אמנם, יש בעייה פלסטינית, אבל היא תיפתר אם יהיה הסדר בנינו ובין מדינות-ערב. קרי: בירדן. **גולדה מאיר, במיכטא צברי.** ואשר למדינות-ערב — גם כאן אין מקום ליומנה מצידנו. אין לנו דבר חדש לומר, כדי להביאן למשאומתן ישיר עיי-מנו. רבין, כמו גולדה, כמו אבן, כמו אשכול, כמו שרת, כמו בן-גוריון, מוכן ל-משאומתן בלי הנאים מקדמים. אין

שנתיים-שלוש יעלה תקציב-הרכש הערבי לארץ-שיעור על תקציבנו. **האם זוהי בעייה צרדית? האם אין לראש ממשלת ישראל שום דבר לומר על אתגר היסטורי זה?**

א העזנו לקוות למילה חדשה על הבעייה הפלסטינית, ולא התאכזבנו. אחד המראיינים הצביע על העובדה ש-מובטח בארם רוב גדול להכרה באירגון לשחרור פלסטין, וכי גוף זה כבר זכה בהכרה מידי הרוב העצום של מדינות-העולם. המראין אף העז לשאול אם אין הדבר מעורר לראשונה את הסכנה של גירוש ישראל מן האו"ם (כפי שגורשה זה עתה מן הכדורגל האסיאתי).

האם מחייב הדבר גישה ישרא-לית חדשה, מהפכנית, לבעייה הי פלסטינית? האם כדאי לנו להפוך את הגנני עליידי נקיטת יומנה ישראלי עצמאית? האם נקדם את פני הרעה?

לא. בשביל רבין, המילחמה היא בנינו ובין מדינות-ערב. הפלסטינים אינם חשוי-בים כלל. אמנם, יש בעייה פלסטינית, אבל היא תיפתר אם יהיה הסדר בנינו ובין מדינות-ערב. קרי: בירדן. **גולדה מאיר, במיכטא צברי.** ואשר למדינות-ערב — גם כאן אין מקום ליומנה מצידנו. אין לנו דבר חדש לומר, כדי להביאן למשאומתן ישיר עיי-מנו. רבין, כמו גולדה, כמו אבן, כמו אשכול, כמו שרת, כמו בן-גוריון, מוכן ל-משאומתן בלי הנאים מקדמים. אין

לייצר יותר ולהעסיק בכך פחות עובדים. זהו סוד הייעול והגברת הפיריון, תוך שימוש במחקר ובטכנולוגיה. **אכזב אם מתייחסים למליצה זו כרצינות — אפשר היה לדרוש מי ראש-משלה צעיר ונימרץ שי ייקר ובראש ויכריז על מיבצעייהי רום של העברת 25% מפקודי הי ממשלה אל ענפי-ייצור, תוך תזכי לך מזורו של הסבה ושמידת-תזכי יות.**

אבל רבין הסתפק במליצה. אוחה מליצה ששמענו אלפי פעמים מפי פינחס ספיר.

אין יצחק רבין נוטה לרפורמה ממי שלמתי.

נראה שהוא מוכן בהחלט להמי-שוך בהחלוקה המיקרית של תפקי-די הממשלה בין המישרדים הקיי-מים, שנוצרו ללא מחשבה והיגיון, בתוצאה מקוננות קואליציונית, נשכחות, והפכו אחוזות מיפגני-תיות מפיליות.

הוא השתמש בדוגמה אחת. אי-אפשר למזג את מישרד-השיכון במישרד גדול לרווחה חברתית, מפני שהשיכון הוא נושא חשוב, וזקוק לשר משלו. טוב ויפה, יתכן שזה נכון. עקרונות. אך האם לא שמע יצחק רבין מעולם כי מישרד-השיכון הוא חסר סמכויות ויכולת, שבר-כלי עלוב, מפני שאין לו שליטה על הקרקעות לבנייה (מישרד-החקלאות), חומרי-הבנייה (מישרד-המיסחר-הרשות-העשירה) והמכס עליהם (מישרד-האוצר)?